

нието на Александър Стоилов Екзархъ за народно възстане, намирайки подобно възстание за „сръдство смъло, но опасно“, и пригръща по-скоро лозунга на Г. Золотовича за „постепенна просвѣта на народа“. Основания биха могли да намѣрятъ, мисли той, и дветѣ страни, но примѣрътъ на френци и на гърци, който е изтъквалъ и другъ путь, показва, че е вѣчно правъ съветътъ на апостолъ Павла: „Не правете зло, за да дойде доброто“. Временната сполука не бива да ни залягва за смѣтка на бѫдащето. Такава сполука, съ бунтоветъ и революционитъ си, прилича на буря, която отначало освежава, но отпосле уморява и умъртвява. „Както виждашъ, заключава Селимински предъ Золотовича, азъ съмъ далечъ да възхваливамъ подобни буйни дѣла, а още по-далечъ — да ги подражавамъ и препоръжувамъ на други“.

Селимински остава и тукъ вѣренъ на себе си и последователенъ въ идеите си. Схващанията му по тия основни проблеми на живота и на българското възраждане сѫ вече отдавна кристализирани. Още въ 1841 г., въ писмо до Априлова, той изтъква сентенциозно: „Добиването на едно благо не е мѫчно, но мѫчно е запазването му, за което се изискватъ благоразумие и сила надъ човѣшката възможностъ“. И съ огледъ къмъ третото, главно схващане по-горе (точка 7), бихме припомнили мислитъ му предъ Априлова, които образуватъ продължение на онази сентенция. Народъ, разсѫждава Селимински на 15 юлий 1841 г., народъ, който не е изградилъ държавата си и свободата си върху „висшата политическа наука“, върху „вѣчнитъ природни закони и общия интересъ“, не е годенъ да образува „братско съединение подъ бащинско управление“; той представя, подобно на турската държава, „тѣлпа отъ роби и господари, стадо отъ развратни елементи, които се борятъ за взаимно унищожение, сбирщина отъ разбойници, вълци и тигри, а не сборъ отъ логични сѫщества“. Поради грѣшки на нашитъ прадѣди, поради тѣхното невежество и съревнованието на знатнитъ, нашиятъ народъ се е развратилъ и обезсилилъ нѣкога, та за дивитъ и свирепи турци не е било трудно да го нападнатъ, завладѣятъ и подложатъ на нечувани насилия. Сега е дошелъ моментътъ да вземемъ поука отъ тия грѣшки и да „подгответимъ наши млади сили за едно скоро бѫдащо блѣскаво щастие на народа ни“. Подготовката трѣбва да бѫде грижлива и здрава, иначе освобождението ще бѫде нова ги-